

Obsah

Zoznam autorov	10
Zoznam skratiek	11
Úvod	15
1 História, súčasnosť a perspektívy imunohematológie a transfuziológie v Slovenskej republike	17
2 Imunohematológia	21
2.1 Základné pojmy	21
2.2 Antigény erytrocytov	24
2.2.1 Genetika	25
2.2.2 Expresivita antigénov	28
2.2.3 Biochémia antigénov	29
2.2.4 Účinok enzýmov a iných chemikálií na erytrocytové antigény	31
2.3 Antierytrocytové protilátky	31
2.4 Krvné skupiny	35
2.4.1 AB0 systém	36
2.4.2 Rh systém	38
2.4.3 Ďalšie krvné skupiny erytrocytov	39
2.5 Antigény leukocytov a trombocytov	45
2.5.1 Význam HLA systému pre transfúziu	46
2.5.2 Ďalšie antigény leukocytov a trombocytov	47
2.6 Biologická funkcia antigénov krvných skupín	48
2.6.1 Receptory pre mikroorganizmy	50
2.6.2 Adhezívne molekuly	51
2.6.3 Membránové transportéry a kanály	52
2.7 Imunohematologické vyšetrenia	53
2.7.1 Štandardné pracovné laboratórne postupy	53
2.7.2 Špeciálne pracovné laboratórne postupy	54
3 Autoimunitne podmienené anémie a trombocytopénie	68
3.1 Autoimunitná hemolytická anémia s tepelnými protilátkami ...	69
3.2 Autoimunitná hemolytická anémia s chladovými protilátkami	71

3.3	Imunitné hemolytické anémie vyvolané liekmi	72
3.4	Paroxyzmálna nočná hemoglobinúria (PNH)	73
3.5	Primárna imunitná trombocytopenia	74
4	Hemolytická choroba plodu a novorodenca	76
4.1	Etiopatogenéza	76
4.1.1	Inkompatibilita v Rh systéme	76
4.1.2	Inkompatibilita v AB0 systéme	78
4.1.3	Inkompatibilita v ostatných krvnoskupinových systémoch	78
4.2	Klinický obraz	78
4.3	Laboratórne vyšetrenia	79
4.4	Liečba	80
4.5	Profylaxia Rh imunizácie	82
4.6	Imunohematologická starostlivosť o gravidnú ženu	82
4.7	Fetálna aloimunitná trombocytopenia	83
4.8	Fetálna aloimunitná granulocytopenia	83
5	Darcovstvo krvi	85
5.1	Zákon 362/2011 Z. z. SR, čiastka 117, štvrtý oddiel, § 13 o osobitných podmienkach na prípravu transfúzných liekov	85
5.2	Etický kódex darcovstva krvi a krvných buniek	86
5.3	Nábor a ocenenie darcov krvi	88
5.4	Výber darcov krvi a darovanie krvi	91
5.4.1	Príprava a vyšetrenie darcu krvi pred odberom	92
5.4.2	Vyradovanie darcov krvi	93
5.4.3	Frekvencia darovania krvi	95
5.4.4	Odber krvi	95
5.4.5	Komplikácie odberu krvi	96
5.5	Autotransfúzie (autológny odber krvi)	97
5.5.1	Prístrojové autotransfúzie	99
5.6	Aferézy	100
5.6.1	Produktívna plazmaferéza	101
5.6.2	Produktívna cytaferéza	101
5.7	Vývoj darcovstva krvi v SR	102
6	Príprava transfúzných liekov	105
6.1	Metabolizmus erytrocytov	105
6.2	Metabolické zmeny v erytrocytoch počas skladovania	108
6.3	Konzervačné roztoky	108

6.4	Spracovanie krvi	109
6.5	Transfúzne lieky.....	111
6.5.1	Celá krv	111
6.5.2	Erytrocytové koncentráty	111
6.5.3	Čerstvá zmrazená plazma	113
6.5.4	Kryoprecipitát	114
6.5.5	Krvné deriváty (frakcionovaná plazma)	115
6.5.6	Trombocytové koncentráty	115
6.5.7	Koncentrát autológnych (alogénnych) kmeňových buniek	116
6.5.8	Granulocytový koncentrát z aferézy	116
6.5.9	Prípravky pre špecializovanú pediatrickú a neonatologickú starostlivosť	117
6.6	Ceny niektorých vybraných transfúzných liekov (NTS SR roku 2011)	117
7	Vyšetrenie transfúzných liekov	118
7.1	Infektologické minimum	118
7.1.1	Helminty	118
7.1.2	Protozoá	119
7.1.3	Baktérie	121
7.1.4	Vírusy	123
7.1.5	Prióny	128
7.2	Infektologické vyšetrenia a vyšetrenie alanínaminotransferázy (ALT)	129
7.2.1	Protilátky anti-HCV	130
7.2.2	HBsAg	130
7.2.3	Protilátky anti-HBc	130
7.2.4	Vyšetrenie na syfilis	131
7.2.5	Protilátky anti-HIV	132
7.2.6	Vyšetrenie alanínaminotransferázy (ALT)	132
7.2.7	Protilátky anti-CMV	132
7.2.8	Konfirmačné vyšetrenia	133
7.3	Imunohematologické vyšetrenia	135
7.4	Prepúšťanie, uskladnenie a preprava transfúzných prípravkov	136
7.4.1	Prepustenie transfúzneho prípravku	136
7.4.2	Systém spätnej kontroly (look-back).....	138
7.4.3	Skladovanie a preprava transfúzných prípravkov	138
7.4.4	Dokumentácia	139

8	Krvné banky	140
9	Hemoterapia	143
9.1	Transfúzie erytrocytových prípravkov	143
9.2	Liečba anémie	144
9.3	Transfúzie trombocytových koncentrátov	146
9.4	Liečba trombocytopénie	148
9.5	Transfúzie plazmy	149
9.6	Liečba čerstvou zmrazenou plazmou a plazmatickými prípravkami	149
9.7	Liečebné aferézy	151
9.8	Spotreba transfúzných liekov v SR	152
9.9	Postup pri podávaní transfúzie	153
10	Liečba masívneho krvácania	156
10.1	Fyziológia krvných strát	156
10.2	Úloha krvnej banky a imunohematologického laboratória ...	158
10.3	Liečebný postup	161
11	Transfúzne reakcie	166
11.1	Hemolytické transfúzne reakcie	166
11.1.1	Akútna intravaskulárna hemolytická reakcia	167
11.1.2	Neskorá hemolytická reakcia	169
11.1.3	Syndróm TRALI	170
11.2	Nehemolytické transfúzne reakcie	171
11.3	Transfúzne reakcie po podaní trombocytových koncentrátov	173
11.4	Hlásenie a riešenie transfúzných reakcií.....	173
12	Výchova k racionálnej hemoterapii a hospodáreniu s transfúznymi liekmi	175
12.1	Racionálna hemoterapia v Európskej únii a v Slovenskej republike	175
12.2	Pacient a transfúzia krvi (náboženské výhrady k transfúzii krvi)	179
12.3	Odporúčania pre racionálnu hemoterapiu a hospodárenie s transfúznymi liekmi	180
13	Hemovigilancia	181

14 Náhrady krvi a kyslíkové lieky	185
14.1 Prípravky na báze hemoglobínu	185
14.2 Perfluorochemické emulzie	186
14.3 Modulácie erytrocytov	187
15 Spracovanie, kryokonzervácia a kontrola kvality krvotvorných buniek	188
15.1 Spracovanie a kryokonzervácia krvotvorných buniek	188
15.1.1 Periférne krvotvorné bunky (PKB)	188
15.1.2 Spracovanie buniek kostnej drene (KD)	192
15.1.3 Spracovanie buniek z odberu placentárnej krvi (CBU) ...	194
15.2 Kontrola kvality krvotvorných buniek	194
Príloha 1 (so súhlasom NTS SR)	196
Príloha 2 (so súhlasom NTS SR)	199
Príloha 3	208
Príloha 4	209
Príloha 5	209
Príloha 6 (so súhlasom NTS SR)	210
Literatúra	214
Internetové adresy	216
Legislatíva Európskej únie	217
Legislatíva SR	217
Register	219
Súhrn	223
Summary	224